

Aan College van de Gemeente Lelystad
Tav wethouder mevr. M. Jacobs
Adres Postbus 91
8200 AB Lelystad

Van Wmo Cliëntenraad Lelystad

Adres Lemmerstraat 127
8244 DJ Lelystad

Telefoon 0320 264407

E-mail info@wmoraadlelystad.nl

Datum 9 december 2013
Onderwerp 2013-5 gevraagd advies concept kadernota transitie
Van Wmo Cliëntenraad Lelystad

Geacht College,

De Wmo Cliëntenraad bestaat uit drukbezette vrijwilligers. Wij zijn van mening dat de concept kadernota transitie Wmo/AWBZ in een te laat stadium is ontvangen om tot een weloverwogen advies te komen met raadpleging van de achterban. Wij hebben toch aandachtspunten geformuleerd en zien de vervolgnota's, waaronder de Wmo verordening graag tijdig tegemoet. Vanwege de tijdsdruk en de gevolgen die de nota heeft voor de meest kwetsbare burgers nemen onderstaande leden afstand van dit advies: Dieuwertje Zantingh (mantelzorg vertegenwoordiger), Adri van Gaalen (mantelzorg vertegenwoordiger).

De volgende aandachtspunten willen we u meegeven:

1. Het is een prettig leesbare nota. Respectvol uitgaan van iemands mogelijkheden is beter dan uitgaan van iemands onmogelijkheden. Wij gaan er vanuit dat de gemeente Lelystad bij de verdere uitwerking van deze nota er voor zal zorgen dat de inwoners met een beperking kwalitatief goede ondersteuning krijgen en mee kunnen blijven doen aan de samenleving.
2. De nota legt de nadruk op vraaggericht in plaats van aanbodgericht werken. Bij de totstandkoming van deze nota heeft vooral vraaggericht overleg plaatsgevonden met zorgaanbieders. De cliënten (ouderen, ggz, verstandelijke beperking, lichamelijke beperking) zijn in een zeer laat stadium betrokken bij de nota. Wij adviseren u hen in een vroeg stadium bij de nadere uitwerking van Wmo-beleid te betrekken.
3. Er bereiken ons signalen dat het CIZ nog steeds indicaties afgeeft tot 2020 en later! Wij vinden het noodzakelijk dat er duidelijk gecommuniceerd wordt dat per 1-1-2015 geen recht meer ontleend kan worden aan de verstrekte indicaties en voor welke afgegeven indicaties een overgangsrecht van toepassing is.
4. In de nota wordt op verschillende plaatsen over "zorg" gesproken. (bv 1.3. Wmo en Participatiewet: 'de Wmo richt zich vooral op zorg en welzijn'). Voor de duidelijkheid lijkt het ons goed uit te gaan van de Wmo begrippen: ondersteuning en welzijn.

Datum 9 december 2013
Onderwerp 2013-5 concept kadernota transitie
Van Wmo Cliëntenraad Lelystad

5. Wij adviseren u alle voor de Wmo beschikbaar gestelde gelden te oormerken. Ook de gelden die beschikbaar zijn voor de transitie van AWBZ naar Wmo. Wij vinden het verstandig de komende jaren de budgetten voor Wmo, jeugd en werk te monitoren.
6. Bij besluitvorming vanuit de regionale samenwerking adviseren wij u de Wmo cliëntenraad te raadplegen als inwoners van Lelystad hier mee te maken krijgen.
7. Wij adviseren u in de tekst te verduidelijken:
  - o Pagina 4 d. Het begrip `populatiebekostiging` .
  - o Pagina 6 1.1. `De beweging van zware zorg naar lichtere vormen van ondersteuning moet met kracht worden ingezet.` Het geven van een lichtere vorm van ondersteuning lijkt ons voor een ontvanger van zware zorg niet haalbaar. (zware) zorg valt niet onder de Wmo, de nota hierop screenen.
  - o Pagina 7 1.3. Het verschil tussen beschut werken en arbeidsmatige dagbesteding.
8. Ten aanzien van 3.h. Mantelzorgcompliment adviseren wij u de sociale wijkteams te vragen personen voor te dragen die onbetaalde mantelzorg verlenen. Het tot nu toe gevoerde beleid heeft geleid tot onduidelijkheden over wie wel en wie niet een mantelzorgcompliment zou moeten ontvangen.
9. Bij 4.1. onder aan blz. 19 staat het begrip *kwaliteit* van ondersteuning genoemd. Wij adviseren u in de nota aandacht te geven aan de kwaliteitscriteria waaraan de inkoop en uitvoering van de Wmo dienstverlening moet voldoen. Aandacht voor de toegankelijke zorgvraag, regie van de cliënt, veiligheid, bejegening, afstemming en overdracht tussen professionele en niet professionele betrokkenen, continuïteit, tevredenheidsonderzoek, etc. kunnen aan deze nota worden toegevoegd. Wij adviseren u de kwaliteitscriteria/programma van eisen voor de inkoop en levering van ondersteuning met ons en betrokken Wmo cliënten in een vroeg stadium te bespreken.
10. De wijkverpleegkundigen zijn een belangrijke zichtbare schakel tussen de 1ste en 0de lijn. In de nota opnemen op welke wijze zij vanuit de zorgverzekeraar worden ingezet in de sociale wijkteams en voor welke Wmo taken wordt samengewerkt.
11. Wij zijn geschrokken van het voorbeeld op pagina 21. Het is onduidelijk welk ZZP-zorgzwaartepakket het betreft. Wij constateren dat deze cliënt met een verstandelijke beperking enkele dagdelen “thuis” moet blijven. De mantelzorger of instelling waar hij verblijft zal dan moeten zorgen dat tijdens deze dagdelen begeleiding aanwezig is in de thuissituatie. De dagbesteding wordt goedkoper, maar wie betaalt de thuisbegeleiding? Wij zijn Spaans benauwd bij de gedachte dat dit realiteit gaat worden. Wij zijn van mening dat vrijwilligers niet voor de basisondersteuning moeten zorgen.
12. Graag het begrip indicatie nader uitwerken. Voor welke voorzieningen is een indicatie nodig en wat voor rechten kunnen hier aan worden ontleend. Is een indicatie nodig voor individuele begeleiding? Er zijn nu indicaties afgegeven voor een voorziening, waarvoor de maximale eigen bijdrage termijn 3 jaar bedraagt. Gaat die termijn voor lopende indicaties doorlopen tot voorziening volledig is afbetaald of geldt dat alleen voor nieuwe indicaties.
13. Het sociale wijkteam gaat de ondersteuningsplannen vastleggen. Hoe wordt de onafhankelijkheid gewaarborgd terwijl er vertegenwoordigers van aanbieders zitting in hebben. Hebben alle leden van het sociale wijkteam mandaat om dit plan tussentijds aan te passen c.q. tijdelijk extra ondersteuning in te kopen. Hoe heilig is het budget?

14. De hoofdaannemer/regisseur verwijst door naar de professionele aanbieders. Hoe onafhankelijk vindt dit plaats en hoe wordt de cliënt betrokken bij deze keuze. Hoe kan cliënt ontevredenheid kenbaar maken zonder direct gevolg voor de relatie met de regisseur.
15. Wat zijn de competenties waaraan het sociale wijkteam moet voldoen. (zie de vastgelegde competenties van de 'actor' bij de kadernota Jeugdhulp).
16. Het persoonsgebonden budget. Voor ons is nog niet duidelijk hoe de gemeente hier mee om zal gaan. Wij hechten er waarde aan dat een pgb tot de mogelijkheden blijft bestaan tegen stringente voorwaarden. In een aantal gevallen maakt een pgb het mogelijk goedkoper en meer efficiënt ondersteuning op maat in te kopen.
17. Er zijn familieleden die hun baan hebben opgezegd om zorg en ondersteuning te verlenen of zzp-ers die jarenlang een groot deel van hun inkomen vanuit een pgb verwerven. Hoe luidt de overgangsregeling voor deze mensen. Voor incidentele hulp op afroep blijft een pgb een ideale voorziening, die in veel gevallen naar volle tevredenheid door niet professionals wordt verleend.
18. Wij adviseren u meer aanbieders in een wijk werkzaam te laten zijn. Beperkte keuzevrijheid is niet prettig als er geen 'klik' is tussen vrager en aanbieder.
19. Aandacht voor de stapeling van kosten. Voor inwoners met een laag inkomen worden compensatiegelden ingezet. Inwoners met een iets ruimer budget, en kostenposten die hierop zijn gebaseerd, krijgen te maken met: bijtelling vermogen bij inkomenstoets, 1/3 meer eigen bijdrage tgv wegvallen Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten WTCG, eigen bijdragen voor rolstoelen/voorzieningen kinderen, eigen bijdrage voor welzijnsaanbod in MFA. Dit kan noodzaak/reden zijn af te zien van voorzieningen en daarmee onder meer eenzaamheid vergroten.
20. Voor innovatieve burgerinitiatieven die de leefbaarheid vergroten, een nieuw welzijnsaanbod leveren of er voor zorgen dat meer mensen met een beperking kunnen meedoen aan de samenleving moet de gemeente ruimte en financiering bieden.
21. Wij hechten grote waarde aan het monitoren van het transitieproces en de tevredenheid van cliënten inzake Wmo ondersteuning. Wij adviseren u in de kadernota op te nemen hoe de kwaliteit wordt gemeten. Dit om tijdig het beleid of de uitwerking daarvan te kunnen bijsturen.
22. Wij hechten er waarde aan dat er een onafhankelijk laagdrempelig meldingspunt is voor niet tevreden cliënten. Een vertrouwenspersoon kan deze rol vervullen.
23. Medio 2015 zouden cliënt ervaringsonderzoeken uitgevoerd kunnen worden om na te gaan hoe de beleving is van cliënten ten aanzien van de gevoerde keukentafel-gesprekken (sluit aanbod aan op vraag, getoonde kennis van gevolgen van beperking, heeft men zelf de regie, is ondersteuning op maat geleverd, zijn naasten en mantelzorgers betrokken bij proces, is men tevreden, wat kan beter, etc.). Dit is arbeidsintensief maar wellicht mogelijk uit te voeren door vrijwilligers van belangenorganisaties onder leiding van onafhankelijk CMO. In de jaren daarna steekproefsgewijs uitvoeren.

24. Het beroep op vrijwilligers en mantelzorgers neemt toe. Ruimhartigheid ten aanzien van respijtzorg is noodzakelijk. Naast ondersteuning en het overnemen van taken moet het door anderen vervullen van taken als huishouding, tuinonderhoud, e.d. van de mantelzorger mogelijk zijn om overbelasting te voorkomen. Zie ons eerder uitgebrachte gevraagde advies inzake de nota informele zorg 2013 – 2016.
25. De wederkerige inzet van mensen met een uitkering voor mensen met een beperking vraagt om nadere uitwerking.

Tot slot zijn wij van mening dat op korte termijn informatie (en niet alleen digitaal) moet worden verstrekt aan alle inwoners. Er heerst veel onzekerheid vooral bij de mensen met een beperking die nu al gebruik maken van (de nieuwe) onderdelen van de Wmo.

Wij wensen u veel wijsheid,

Met vriendelijke groet, namens de Wmo Cliëntenraad,

Lia van Vliet
secretaris